

strax at kunne komme i en anden Virksomhed. Det vil dernæst gaa ud over en stor Mængde andre Erhvervsgrene, som staa i Forbindelse med Sukkerværkerne, og det vil navnlig, efter hvad der er oplyst under en anden Forhandling i Mar i Rigsdagen, gaa ud over en stor Mængde Søfarende. Jeg tror dog, at det kunde være betænkeligt at nedsette Sukkertolden saaledes, at man kommer til at ramme Arbejderne og de Søfarende i høj Grad. Der har været en Tid — den ligger ikke langt tilbage, thi det har fundet Sted i de Mar, jeg har været i Kjøbenhavn — da den ene Kjøbenhavnske Sukkerfabrik blev lukket efter den anden, og det endog saa saadanne, der vare indrettede efter Tidens Fordringer. De, der have staaet saadanne Forhold nær, vide, at Arbejderne og Funktionærerne ved saadanne Værker kom i stor Nød, og at det skete uden deres egen Skyld. Hvis man sætter Tolden saaledes, at Rhønis og Selsingørsgadens Værker blive lukkede, tror jeg, at det vil mærkes i Kjøbenhavn, at Rigsdagen har gjort en Synd; thi ved at lade Sukkertolden bestaa saaledes, som Sukkerkommissionen har fundet det rigtigt, vil man ikke komme til at overbebyrde Konsumenterne, men hvis man virkelig bringer det dertil, at Sukkerfabrikerne nedlægges, ville Konsumenterne i hele Danmark til visse Lider komme til at betale højere Priser for Sukker, end de vilde komme til, hvis de havde beholdt Sukkerfabrikerne her hjemme. Det har nemlig flere Gange i de senere Aar vist sig, at man ikke har været i Stand til strax at faae Sukker fra Udlandet, idet der her i Nærheden — i det Mindste førend Sukkerfabrikerne opstode i Slaane — kun har været een stor Sukkerfabrik, der leverede færdige Sukkere til Danmark, nemlig den bekjendte Bøssiske Fabrik i Skejho, og det har da vist sig, at man ikke har været i Stand til at faae det Kjøbenhavnske Marked forsynet udenlands fra, og at man har været indskrænket til den Kjøbenhavnske Sukkerproduktion. Det vil muligvis blive anderledes i Fremtiden, hvis Roesukkerfabrikationen kommer i Gang, men dette er jo nu fra de paagjældende Entreprenuers Side stillet noget tvivlsomt, og saa vidt jeg har kunnet erfare, indføres der endnu meget lidt Roesukker hertil fra de svenske Sukkerfabriker. Grunden hertil er mig ubekjendt, men Faktum er, at Sukkerfabrikerne her i Kjøbenhavn kun staa i meget liden Handelsforbindelse med de svenske Sukkerfabriker. Den ærede Ordfører har anvendt stor Omhu paa at udregne, hvad den rigtige Sukkertold skulde være. Jeg anerkjender meget vel den ærede Ordførers Dg-

tighed i Beregninger — jeg har set mange Beviser derfor i Udvalgets Forhandlinger i de sidste to Aar — men jeg maa betvivle, at den ærede Ordfører, der ikke er Fagmand, men kun Theoretiker, skulde kunne inddrage under sine Beregninger alle de faktiske Forhold, der spille med ind i Beregningerne over Sukkertolden, saa at man kunde sige: Der fik han et rigtig Facit, det kunne vi tro, det kunne vi stemme over og vedtage, som om det var aldeles bestemt afsaaset efter Forholdene. Det tror jeg ikke, at den ærede Ordfører engang vil driste sig til selv at paastaa. — Jeg har med Hensyn til „Diene“ tilladt mig tillige med et æret andet Medlem at stille et Forslag om, at $\frac{1}{4}$ p. hvortil Lovforslaget sætter Tolden, skal ændres til 1 p. Jeg har selvfølgelig efter Afstemningen igaar ikke noget Haab om, at det skulde gaa igjennem, men det vil ikke forandre min Mening om Forslagets Rigtighed. Dernæst har jeg med Hensyn til Sukkertolden ikke kunnet slutte mig til noget af de ærede Medlemmer fra min politiske Side i Udvalget, men jeg har maattet stille mig anderledes, saaledes som Listen over Ændringsforslagene udviser. Med Hensyn til Salt, som jeg har omtalt, da er jo Udvalget med Undtagelse af det ærede Medlem, som forhen har været Finanzminister, enigt om at foreslaa Salttoldens totale Affastelse. Det andet Forslag, som udgaar fra den samme Grundsaetning, som Salttoldens Affastelse hviler paa, er Forslaget om Ophævelse af Tolden paa Ris og andre Kornsorter, som staa i Forbindelse dermed; thi jeg betragter Ris som en Kornsort, og jeg gaar ud fra, at Korntolden er affastet, hvorfor Tolden paa Ris ogsaa bør hæves. Jeg begrundet slet ikke min Mening paa, at Ris, som nogle sige, til visse Lider kan faas lige saa billigt som Byg, men min Mening beror paa, at denne Kornsort er Føde for Mennesker lige saa vel som andre, uden Hensyn til, om den voxer i Vendsyssel eller i Bagindien, og denne Grundsaetning, tror jeg, har sin Rigtighed. At denne Kornsort vil faae en meget betydelig Anvendelse, har jeg en Udtalelse om fra en praktisk Side, nemlig fra det Firma, der driver en stor Risaffalningsfabrikation her i Kjøbenhavn. Dette Firma er saa langt fra at sætte Tolden paa Ris vedligehold, skjøndt man skulde tro, at det ogsaa var denne Fabrik om Beskyttelse at gjøre, idet den mener, at Ophævelsen af Ris-tolden vil medføre en større Forbrug af Ris og en større Virksomhed for denne Fabrik. De se altsaa, mine Herrer, at der her er et Faktum for, at det ikke er Fabrikterne udelukkende om